OTAKAR CHARVAT:

Cestou za moře.

IX.

První noc.

Nemohl jsem spáti... Dojmy předešlých chvílí byly příliš silné i mocné, a já vzpomínaje na den prožitý, cítil jsem, že není možno, abych nepřemýšlel a nevzpomínal.

Duše roztřásla se ve vzpomínkách a jednotlivé příhody z cesty po oceánu, jedna po druhé přicházely mně na mysl.... Dosud jasně viděl jsem dojemné scény při loučení v Rotterdamě, příhody za bouře a rovněž i na příjemné chvíle na moři jsem vzpomínal.... Před očima zamihl se mně nádherný obraz, na nějž patřil jsem před večerem. V polotajemném šeru týčila se mohutná socha svobody a roznícené, udivené zraky nás všech, již stáli jsme na palubách, vpíjely se do večerní šedě, nemohouce se nasytiti vznešeného obrazu nad kalnými vodami. Dlouho dívali jsme se do zakalených mlh, v nichž zkamenělá chlouba Ameriky zmatelna byla už pouze v konturách. Neteční k životu kolem sebe, napínali jsme zraky do dáli a těžce loučili jsme se s obrazem, jenž působil na všechny z nás mocně a vznešeně zároveň.

A teprve když nové podivuhodné krásy břehu hudsonského upoutaly nás a zkamenělá pohádka nad Hudsonem zmizela nám nadobro s očí, procitli jsme ze zadumání, ožili jaksi a rozhovořili jsme se. Druh druha upozorňoval na to a hned zase na ono a radost měl každý nad údivem, jemuž podléhal jeho soused.

A bodrý Němec z Porýní, jenž cestu přes moře konal již několikráte, nestačil nás ani ujišťovati, že tohle vlastně nic není, že až v městě podivení naše bude dokonalé. A smál se našemu údivu a se znatelnou rozkoší kochal se pohledem na užaslé naše tváře.

Za nedlouho jsme vystupovali. Rovněž i ruch v přístavní budově nás ohromoval. Do hlučného a radostného vítání se přátel, mísil se křik přístavních zřízenců a vyvolávání agentů různých drah. Všecko to volání, chvatný shon, spěch a chvat mysl rozrušovalo a unavovalo.

Teprve tehdy jsem si oddechl, když usedl jsem v malém pokojíku kteréhosi newyorského hotelu. Cítil jsem, jak tepny mně prudce bijí a duši opřádá takový podivný pocit těžké melancholie.

Těžko a trudno mi bylo.... Celé dva měsíce byl jsem již na cestách a za celé ty dva měsíce setkal jsem se s jediným Čechem — stařečkem, o němž zmínil jsem se v kterési z kapitol předešlých.

A to, co nikdy před tím nepocítil jsem tak znatelně, nyní kleslo celou tíhou svou do mé duše. Touha po domově, po tom sladkém domově tam v dáli—se ozvala, stesk po dobrých duších přátel, po laskavém slovu bratra či sestry, nezdolatelná žádost po českém srdci .... Takový podivný smutek na mne padl, plný stesku i tísně a ovládl mne dokonale.

Dole v ulicích bylo živo. Světlo pouličných elektrických lamp vnikalo i do mého dočasného útulku, takže necítil jsem ani potřeby rozžehnouti. Z otevřeného okna protějšího domu doléhaly ke mně zvuky piana. Jakási podivná melodie, bez určité harmonie, nesla se ovzduším, odrážela se od stěn protějších domů a zanikala kdesi v tom nočním ruchu pouličním. Byly mi lhostejny ty zvuky a naslouchal jsem jim pouze proto, že cítil jsem potřebu mysl svou k něčemu upoutat. Ale pojednou napjal jsem sluch. Z neurčité melodie přešel neznámý pianista k jakýmsi podivně teskným písním. A ty zvuky nynější zdály se mně tak nějak známými, přátelskými, že až ku podivu to bylo.... Po první písni přišla druhá a tu již zdálo se mně, že písně ty razí si cestu k srdci. Tak sladce melancholické byly, dojímavé a přátelské ku podivu. Zdálo se mně, že čísi neviditelná ruka hladí mé rozpálené čelo v těch písních, a kohosi něžný, přátelský hlas konejší roztruchlené srdce. Napjal jsem poznovu sluch... Skutečně —— neuvěřitelno.... Česká píseň.... Bože, česká píseň..... zde... v místě, kde bych čekal vše, jen ji nikoli.

Pod našimi okny,
roste z růže květ.
Pověz mně, má milá,
proč tě mrzí svět?
Mne svět nic nemrzí,
mne jen srdce bolí —
mne jen srdce bolí —
plakala bych hned.

Nevycházel jsem z udivení... Česká píseň uvítala mne na půdě cizí, neznámé — — Tak nějak už volněji se mi dýchalo, a lehčeji mně bylo. A za touto následovala druhá — za ní šla třetí. A onen neznámý hráč jistě netušil, že v jeho blízkosti je kdosi, jenž naslouchá těm písním, dumá a vzpomíná... Na vše vzpomíná, co obaleno čímsi nedosažitelným, zůstalo tam v dáli, na vše, co přirostlo k srdci a od čeho se bylo nutno odtrhnout... Snad i onen neznámý vzpomínal... Kdož ví...

Piano již dávno doznělo a já dosud seděl u okna... Má první noc v Americe — myslel jsem si — a hle i útěchu mně přinesla.... Co přinesou mně dny další?

Pocítil jsem náhle vlhko na ruce.... Slza... Skutečně slza.... Hle, co zmohla česká píseň.... Je možno býti tak slabým, pomyslil jsem si. A tu teprve uvědomil jsem si,že oči mé jsou plné slzí.

A to byla má první americká noc....

X.

Mezi krajany.

Seznámiv se na plánu poněkud s polohou new-yorských ulic, spěchal jsem druhého dne do české čtvrti. Den byl pěkný, jasný a v mírném ranním slunci pěkně se kráčelo ulicemi.

Začel jsem na Broadway, jednu z nejkrásnějších new-yorských ulic a nechal jsem se unášeti pouličním proudem. Bylo tu viděti mnoho věcí, nad kterými bylo se nutno pozastavit. Každé chvíle upoutalo mne něco, co vzbuzovalo obdiv. Jako v městech holandských, i zde se mně zdálo, že každý druhý člověk jest obchodníkem. Všude bylo plno hluku, křiku a vyvolávání, co krok narazil jsem na někoho, jenž nabízel různé maličkosti ku koupi. Zajímali mne zejména hoši, nabízející ku koupi noviny. O těch již druhdy mnoho slyšel jsem i četl. Napadly mne různé povídky o tom, jak z takových uspěněnců stali se vynikající novináři a dokonce i milionáři. Není divu, že prohlížel jsem si je důkladně, ba dokonce i noviny od jednoho z nich koupil, ač nerozuměl jsem téměř ani jediné řádce.

Po chvíli opět nová podívaná mne upoutala. Na automobilu,pro několik desítek osob prakticky zřízeném, vyvolavač zval ku projížďce městem. A skutečně také vůz pomalu se plnil a mezitím co hlemýždím krokem pohyboval se ku předu, průvodce vysvětloval a upozorňoval cizince na jednotlivé zajímavosti. Na voze spatřil jsem též několik známých z naší lodě.

Dlouho procházel jsem se městem, časem vstupuje do pouliční káry a opět po chvíli vystupuje. Do české čtvrti dostal jsem se teprve k večeru. Neměl jsem tu nikoho známého a šel jsem úplně bez cíle. Již v ulicích bylo patrno, že žijí kolem krajané. Tu a tam zaslechl jsem i český hovor, ba i děti, na ulicích si hrající, mluvily česky. Místy objevovaly se i české nápisy.

Touže pohovořiti si s krajany, zašel jsem do salonu, na kterém již z dáli byl znatelný nápis: "Český hostinec."

V saloně bylo několik lidí, mezi sebou česky hovořících. Někteří klidně pokuřovali, jiní popíjeli. Salonník, statný a ne starý muž, uvítal mne. Zkušeným okem poznal hned, že dlouho asi nešlapu bláto Ameriky. A za chvíli jsme se rozhovořili.

"Tak včera jste přijel? A z Prahy jste? Oh..... Prahu dobře znám. Pět let jsem tam byl.... Vojákoval jsem tam a tak se mně tam zalíbilo, že celá dvě léta po vojančině jsem tam trávil.... Oh, krásná je Praha.... a tuze mám ji rád... Nu, snad ji ještě jednou uvidím.... A nic nepijete! Jen pijte! V Americe už to nejde jinak..... Vezměte si jednu se mnou. Tak — a kouříte?"

Marno bylo zbraňovati. Dobrý ten muž nutil, až jsem povolil a pil, ač pijákem nejsem.

"A do St. Louisu jedete?"

"Do St. Louisu."

"Máte tam příbuzné?"

"Ani jediné duše zpřízněné —"

Dobrý muž se zamyslil.

"A nebude se vám stýskat.... tak mladý ještě.... a ty poměry....."

Mávl jsem rukou.

"Oh,.... pravda, jen odvaha. Tak se mi líbíte. A kdyby se vám tam nelíbilo, přijeďte sem."

Ani jsem si nepovšiml, že hovor náš byl pozorně sledován ostatními.

"Kdo to je, John!" zaslechl jsem, když salonník ode mne odešel.

"I z Čech zrovna včera přijel, a je od novin. Jede do St. Louis," vysvětloval můj nenadálý přítel.

Ve chvíli byli všichni kolem mne. Nestačil jsem ani odpovídat na to množství otázek, jimiž mne zrovna zasypávali.

A mně bylo tak pěkně a sladko v tom kruhu krajanském a těžko jsem se se všemi loučil.

"Kdyby se vám to nelíbilo, jen přijďte sem..." zaslechl jsem volati za sebou, když jsem odcházel.

"Přijdu," zavolal jsem, jsa už na ulici.

To bylo moje první setkání s krajany na půdě nové vlasti. Jaksi posilněn a rozjařen šel jsem do svého hotelu, zabrán do svých myšlének a nevšímaje si života kolem sebe. Tu noc spal jsem velmi dobře.

Ten tam by stesk předešlého dne...

Milliony lahví zhotovených výhradně ve vlastních sklárnách F. Ad. Richter & Co. jest každý rok třeba ku prodeji Pain Expelleru, nejlepšího prostředku proti reumatickým a jiným bolestem, což nejlépe pravdivost toho dotvrzuje, pouze 25c a 50c za láhev.

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu
u
Woodmen of the World
(Dřevarů Světa)
ČESKÉ TÁBORY V OMAZE
A SOUTH OMAZE.
Dobra to věc!

Dr. C. Rosewater
..ČESKÝ LÉKAŘ..
Úřadovna: 222 "Bee Building"
Úřadní hodiny: Od 11 do 12 dopol. Od 2 do 5 / Od 8:30 do 9 odp.
V neděli od 10 do 12 dopol.
Tel. v úřadovně 504.—Tel. v bytu 1211
Bydlí.—Chain 2417 Jones ulice.
Zvláštní pozornost věnuje se ženským a rodinným ...

BLEDÉ ŽENY SLÁBNOUCÍ MATKY
NEMOCNÉ DÍVKY
naleznou zdraví a sílu v
DRA. PETRA
HOBOKO
Tento jednoduchý, starý domácí lék přinesl sluneční svit zdraví do mnohých nešťastných domovů. Jest zvláště pro jemně sesilovací vlastnosti velice vhodným pro ženské choulostivé ústrojí. Vyléčí bolení hlavy, obnoví ztracenou energii a sesílí a zbuduje celé ústrojí. Hoboko možno dostati u zvláštních jednatelů.
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
112-114 Již. Hoyne Av. CHICAGO, ILL.

NA PRODEJ!
Zařízené
Farmy
Pište si o popisy.
Výtečné podmínky.
Česká Ústřední Pozemková Kancelář
JAN JANÁK,
ředitel.
508 West 25th Street,
Chicago, Ill.

Nejúrodnější černice ve zdravé krajině v Texas!
LACINO PRODÁVÁ NA 12 LET SPLÁTKY
ROSENBERG IMMIGRATION CO.,
ROSENBERG, TEXAS.

ILLINOIS CENTRAL
CENTRAL MISSISSIPPI VALLEY ROUTE
RAILROAD
$8.00
Z OMAHY do CHICAGA
A NAZPĚT
po
Illinois Central dráze
4., 5. a 6. srpna. Lístky platné až do 15. srpna. Lístky dobré na všechny vlaky a v sedadlových i spacích vozích. Diagramy nyní vyloženy k vyhražení si míst. Dvojité lůžko ve spacím turistickém voze $1.25.
Lístky lze dostati v předprodeji.
Rychlovlaky vyjedou z Omahy v 8:00 ráno, v 5:00 odp. a v 6:30 večer.
City Ticket Office 1402 Farnam St., Omaha.
SAMUEL NORTH,
District Passenger Agent, - Omaha, Neb.

NOVÉ DOMOVY
NA
Severozápadě
Muži, který jest majitelem několika set dollarů, státy
Oregon, Washington a Idaho
skýtají skvostnou příležitost k zajištění si domova a slušného majetku.
Veskrzné vlaky denně
vypravené s Pullmanovými palácovými spacími vozy, s Pullmanovými turistickými spacími vozy, sedadlovými vozy atd. atd.
PO
UNION PACIFIC
krátká linie do Portland.
Tažte se v
Městské úřadovně, 1324 Farnam ul.
Phone Douglas 334.